

12. juli 2019
Sagsnr. 18/09267
Klagenummer: 1002364
MIJHH

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE MED ÆNDRINGER i sag om miljøgodkendelse til svineproduktion i Middelfart Kommune

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter husdyrbruglovens § 16 a, jf. § 76, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Middelfart Kommunes afgørelse af 12. oktober 2018 om miljøgodkendelse til et produktionsareal på 2.681 m² til svineproduktion på Bogensevej 112a, 5466 Asperup, med følgende ændringer:

Som vilkår 11 a tilføjes:

”Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.”

Vilkår 13 ændres til:

”Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående vilkår (vilkår 12) er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges én gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre ”Miljømåling - ekstern støj”. Udgifter dertil afholdes af virksomheden.”

Vilkår 15 ændres til:

”På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.”

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, jf. husdyrbruglovens § 59 a, stk. 1.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

---

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 12. november 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af omboende.

Klager har navnlig anført, at projektet

- vil medføre forøgede gener i form af lugt, støj, fluer, transport og støv,
- vil medføre en øget vækst af alger på klagers ejendom og
- vil medføre en værdiforringelse af klagers ejendom.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Middelfart Kommune har den 12. oktober 2018 meddelt godkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Bogensevej 112a, 5466 Asperup, fra et produktionsareal på 1.206 m² til 2.681 m². Godkendelsen er meddelt efter husdyrbruglovens § 16 a og offentligt bekendtgjort den 17. oktober 2018.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indgivet til Middelfart Kommune den 25. april 2018.

Ved det godkendte projekt etableres en stald med et produktionsareal på 1.475 m² (grundareal på maks. 1.770 m²) nord for eksisterende stald, samt to teltoverdækkede gyllebeholdere på begge 3.500 m³ placeret ved siden af eksisterende gyllebeholder (3.500 m³), der tillige er teltoverdækket. Ved projektet godkendes det, at dyreholdet kan bestå af flexgruppen slagtesvin og/eller smågrise (vilkår 5). Staldene indrettes med delvis fast gulv 25-49 %.

Af miljøgodkendelsens kortbilag 1 er indsat følgende anlægsoversigt:

I miljøgodkendelsens vilkår 7 er det fastsat, at der skal etableres mekanisk ventilation og afkast på taget. Derudover følger det af vilkår 6, at stierne skal holdes rene og at søleri skal undgås, for at staldsystemet har en reducerende effekt på lugt og ammoniaktab.

Af miljøvurderingen fremgår, at Middelfart Kommune har beregnet, at lugtgenekravet er overholdt for enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 899 meter målt fra midten af staldanlægget. Yderligere fremgår det, at gyllebeholderne overdækkes og at staldsystemet bliver med delvis fast gulv, hvilket vil medvirke til at reducere lugtgeneniveauet. I godkendelsens vilkår 10 og 11 er det fastsat, at der ikke må opstå væsentlige lugtgener, og at kommunen kan forlange dokumentation herfor. På denne baggrund er det kommunens vurdering, at projektet ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

På baggrund af et høringsvar vedrørende lugt har Middelfart Kommune desuden anført i godkendelsen, at det ikke er muligt at stille skærpede krav til eksempelvis ventilationsanlæg, udslusning af gylle, håndtering af gylle i weekender og helligdage o.l., da de generelle krav til lugt er overholdt.

I forhold til støj og støv fremgår det af miljøvurderingen, at støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, kørsel til og fra ejendommen samt ved håndtering af foder og foderblanding. Ventilationsanlægget er frekvensstyret, hvilket betyder, at anlægget alene kører med den kapacitet, der er behov for. Yderligere er kompressoren placeret indendørs. Hvad angår transporterne foregår disse i dagtimerne, og for at minimere generne ved nærmeste nabo er der stillet vilkår om tilkørselsveje. Ekstra støj kan dog forekomme i forbindelse med høst i form af ekstra transporter over hele døgnet samt korntørring. Det er Middelfart Kommunes vurdering, at støjgenerne ikke vil blive ændret i forhold til nudriften, da aktiviteterne for høsttransporten ikke ændres. Foderblanding foregår dagligt kl. 04-20 og foregår i et lukket rum. Fodring og udlevering af grise kan endvidere medføre støj. Selve udleveringsrampen placeres afskærmet mellem de to stalde og forventes at medvirke til en støjreduktion. De driftsmæssige aktiviteter foregår normalt i tidsrummet 07-18, mens afhentning af slagtesvin kan forekomme i tidsrummet fra kl. 22-07.

I miljøgodkendelsen er fastsat følgende vilkår vedrørende støj:

”12. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau, målt i dB (A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabo-beboelse, må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB (A). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

13. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der maksimalt en gang årligt kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at vilkår 12 er overholdt.”

Det er kommunens vurdering, at de fastsatte støjgrænser i vilkår 12, der svarer til de vejledende grænseværdier, kan overholdes i forbindelse med den daglige drift.

På baggrund af et høringsvar vedrørende støjgener i nattetimerne er det i godkendelsen supplerende anført, at støjgener er et tilsynsspørgsmål. Et vist støjniveau må påregnes i forbindelse med markarbejdet i højsæsonerne, men niveauet forventes uændret i forhold til nudriften, idet arealerne samt opbevaringen af høstede afgrøder på ejendommen er den samme.

Vedrørende fluer fremgår det af miljøvurderingen, at det ved god gødningshåndtering og god staldhygiejne ved fjernelse af foder og gødningsrester skal sikres, at der er minimalt med fluer. Problemer med fluer bekæmpes med rovfluer. Det er Middelfart Kommunes vurdering, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige problemer med fluer, dog er der stillet krav om fluebekæmpelse i vilkår 15.

I miljøgodkendelsens er fastsat følgende vilkår vedrørende fluer:

”15. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).”

Om antallet af transporter fremgår det af miljøvurderingen, at der sker transport i forbindelse med levering af foderstoffer, almindelig landbrugskørsel i forbindelse med markbruget, afhentning af levende og døde dyr, samt ved udbringning af husdyrgødning. Et estimat over transporterne fremgår af nedenstående tabel:

Transporttype	tidspunkt	Antal læs pr år		Bemærkning
		Nudrift	Ansøgt	
Smågrise, levering	07-18	70	170	Hele året
Slagtesvin , afhentning	02-21	40	100	Hele året
Døde dyr	07-17	70	70	Hele året
Diverse (fragtmænd,	07-16	12	12	Hele året

brændstof m.v.)				
Råvarer til foder	07-17	46	100	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Afhentning af husdyrgødning	07-18	20	150	Primært 07-18, men kan forekomme hele døgnet i foråret og efteråret
Korn		210	169	Høstperiode
Halm	07-17	3	10	
Mineraler		25	25	Hver 4. uge
Fyringsolie og brændstof	07-17	4	12	Hele året
I alt pr. år		500	818	

Der er adgangsvej til husdyrbruget via Kirkebjergvej eller Bogensevej. Ved nudrift køres der via Bogensevej ved dyretransport, fragtmænd og foderleveringer, idet dette vurderes at medføre færrest gener for naboen på Kirkebjergvej 16, samt landsbyen Rorslev. Dog benyttes Kirkebjergvej i forbindelse med markarbejde på de arealer, der ligger øst for husdyrbruget, samt når der transporteres gylle til lejet beholder på Hindballevvej. Det oplyses af ansøger, at der ikke ved det ansøgte vil forekomme yderligere transporter ad Kirkebjergvej. Middelfart Kommune har på denne baggrund fastsat vilkår om, at alle leverandørtransporter skal ske via Bogensevej, og at indkørslen fra Kirkebjergvej alene må anvendes i relation til markdriften. Overholdes det fastsatte vilkår 14 om til- og fra-kørsel og udvises der hensyn, er det kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige transportgener.

Endeligt har Middelfart Kommune på baggrund af hørings svarene anført i godkendelsen, at algevækst, som kan skyldes tilførsel af ammoniak via luft, ikke kan reguleres af kommunen. Kommunen bemærker desuden i forlængelse heraf, at det ansøgte lever op til BAT-kravet om ammoniaktab til omgivelserne.

2.2 Klagens indhold

Klager har anført, at en udvidelse af svineproduktionen til det dobbelte og to ekstra gyllebeholdere på samlet 7.000 m³ vil have en negativ konsekvens for klager. Således vil de lugtgener, som klager allerede oplever ved produktionen, samt gyllespredning og gyllekørsel forøges. Tilsvarende gør sig gældende for støj, som klager er særlig generet af om natten.

Vedrørende fluer har klager anført, at de trods industrielle fluefangere i deres bolig er meget plaget heraf, idet det er svært at holde fluegenerne på et fornuftigt niveau. De foranstaltninger, som foretages som led i den eksisterende drift på husdyrbruget, har ikke den ønskede effekt.

Angående transport har klager anført, at det er en stor transportmængde som skal passere klagers bolig, og at køretøjernes hastighed er høj, hvilket resulterer i store støvgener på klagers ejendom. Den anvendte grusvej (Kirkebjergvej), som strækker sig forbi klagers ejendom, kræver stor vedligeholdelse, hvilket vil blive værre og dyrere med det øgede antal lastbiler, traktorer mv. samt jægerne, som skal ud til hytten, der ligger ved svineproduktionen. Desuden har klager anført, at husdyrbruget er ansvarligt for beskadigelse af klagers beplantning og solceller, hvilket ikke er blevet godtgjort.

Klager har endvidere udtrykt utilfredshed med husdyrbrugets manglende hensynstagen til de omboende ved fastlæggelse af tidspunkter for høst og spredning af gylle.

Klager har generelt i forhold til ovenstående gener anført, at de er usikre på, hvorvidt egenkontrol vil have en effekt, men at de forventer, at klage over fremtidige gener vil blive taget seriøst af tilsynsmyndigheden.

Derudover har klager anført, at beregninger af generne ikke kan erstatte faktiske målinger, idet der er forskel på teori og praksis, og klager stiller spørgsmålstegn ved, hvem der holder øje med, at husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår.

Endeligt har klager anført, at klagers ejendom er hårdt udsat for algepåvirkning og at projektet vil resultere i en værdiforringelse af klagers ejendom.

2.3 Middelfart Kommunes bemærkninger til klagen

Middelfart Kommune har i anledning af klagen bemærket, at der i forhold til lugtgener er fastsat vilkår til driften (vilkår 6), dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterierne (vilkår 11) og mulighed for at påbyde lugtreducerende tiltag (vilkår 10). Vurderingen af, om der reelt forekommer mere lugt fra husdyrbruget end hvad der kan forventes efter etableringen, er et tilsynsanliggende, som kommunen efterfølgende vil påse som tilsynsmyndighed. I forhold til det af klager anførte om tidspunkter, metoder og afstandskrav for udbringning af husdyrgødning reguleres dette af generelle regler.

I forhold til klagepunktet om støj har Middelfart Kommune bemærket, at vilkår 12 er fastsat i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning ”ekstern støj fra virksomheder”, og at tilsynsmyndigheden i henhold til vilkår 13 kan forlange dokumentation for overholdelse heraf. Da anlæg-

get endnu ikke er etableret, er det svært at kende det faktiske støjbidrag, men de i ansøgningen redegjorte aktiviteter er i overensstemmelse med de støjklender, der kan forventes på et husdyrbrug. Kommunen har desuden bemærket, at husdyrbruglovens afstandskrav til nabobeboelse på 50 meter er overholdt, idet der er ca. 300 meter fra staldanlæg til klagers bolig. Formålet med afstandskravet er at sikre omboende mod unødige gener. Hvorvidt støjgrænserne er overholdt er et tilsynsanliggende.

Vedrørende fluegener har Middelfart Kommune bemærket, at der ud fra ansøgers oplysninger og besigtigelser på husdyrbruget ikke er belæg for at konstatere, at der er problemer med fluer. Konstateres der flueproblemer ved fremtidige tilsyn vil der blive stillet krav til forebyggelse og bekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Hvad angår klagepunktet om benyttelse af vejen forbi klagers ejendom, herunder antallet af transporter, har kommunen bemærket, at det er muligt at regulere, hvilke indkørsler, der kan benyttes på et husdyrbrug, men at det ikke er muligt at regulere transport på offentlige veje. Der er derfor fastsat vilkår om, at alle husdyrbrugets leverandørtransporter skal foregå ad indkørslen via Bogensevej og således ikke forbi klagers ejendom. I forhold til jægernes adgangsveje kan dette ikke reguleres i miljøgodkendelsen. For så vidt angår det af klager anførte om erstatningsansvar for eventuelle skader i forbindelse med transport, har kommunen bemærket, at dette ej heller kan reguleres i miljøgodkendelsen. Tilsvarende gør sig gældende for køretøjernes hastighed samt støv fra vejene. Yderligere kan der ikke stilles vilkår til vedligeholdelse af privat fællesvej.

Endeligt har Middelfart Kommune bemærket, at det ikke er muligt i forbindelse med en miljøgodkendelse at inddrage hensynet til at undgå øget algevækst eller værdiforringelse af ejendom.

2.4 Andre bemærkninger til klagen

Ansøgers konsulent har den 4. december 2018 indsendt bemærkninger i anledningen af klagen.

Vedrørende lugt har konsulenten bl.a. bemærket, at de gældende lugtgenekrav er overholdt med det ansøgte, og at der i godkendelsen er fastsat vilkår om, at husdyrbruget kan pålægges at iværksætte lugtreducerende foranstaltninger, hvis bedriften vurderes at give anledning til væsentlige lugtgener. Gødningsopbevaring er ikke omfattet af lugtberegningen i godkendelsessystemet og lugter pr. definition heller ikke. Placeringen af de to nye beholdere er valgt for at skabe mindst mulig gene for de omkringboende.

Vedrørende støj har konsulenten bl.a. bemærket, at støjgrænserne vedrører de stationære støjklender, hvorimod kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne normalt ikke er omfattet af støjgrænserne i vilkårene. Konsulenten henviser desuden til, at kommunen har vurderet,

at produktionen, på grund af ejendommens placering i forhold til de omkringboende, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende, og at støj generelt søges dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Vedrørende fluer har konsulenten henvist til, at det er oplyst i ansøgningen, at der på ejendommen bekæmpes fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der vil løbende blive holdt opsyn med forholdene gennem det daglige arbejde, og der vil blive opretholdt en god hygiejne på ejendommen for at minimere fluegener.

Vedrørende kørsel på Kirkebjergvej 16 har konsulenten bl.a. anført, at miljøgodkendelsen indeholder vilkår om til- og frakørsel. Kørsel på ejendommen i forbindelse med høst og drift af ansøgers marker vil foregå indenfor en afgrænset periode, som en del af det sæsonbetonede arbejde, der må accepteres ved en landbrugsbedrift. Konsulenten har desuden anført, at der tidligere er givet tilsagn om, at ekstern trafik skal foregå via Bogensevej, hvorfor der til formålet er anlagt en vej. Kirkebjergvej vil således udelukkende blive benyttet til trafik, som relaterer sig til markdriften, og transporten vil forblive uændret på Kirkebjergvej. Ved ca. 38 ekstra transporter fra ejendommen vil antallet af årlige transporter svare til ca. 1 transport dagligt. Transporterne vil hovedsageligt foregå i tidsrummet 7-18.

Vedrørende alger har konsulenten bl.a. anført, at det følger af nævnets praksis, NMK-131-00254 og NMK-131-00060, at der ikke findes nogen risiko ved forøget algebelastning, da der først og fremmest er tale om gene af æstetisk karakter, samt at algevækst ikke kan begrunde fastsættelse af videregående vilkår end de sædvanlige krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT) til begrænsning af ammoniakfordampningen.

2.5 Nye oplysninger under sagens behandling

På baggrund af Miljø- og Fødevareklagenævnets forespørgsel har Middelfart Kommune den 23. maj 2019 indsendt oplysninger til brug for nævnets vurdering af BAT, samt oplysninger om tidligere godkendelser og afgørelser vedrørende Bogensevej 112a, herunder afgørelse om ikke VVM-pligt (VVM-screening) af 1. december 2006, samt landzonetilladelse af 11. december 2006.

Middelfart Kommune har desuden den 12. juni 2019 oplyst, at det forventede antal stipladser er på 4.125 for slagtesvin udregnet efter et normtal på 0,65 m².

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

- 1) Lugtgener
- 2) Støjgener
- 3) Fluegener
- 4) Transportgener

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af førsteinstansens afgørelse.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker, at nævnet ved afgørelser efter husdyrbrugloven kun kan tage stilling til forhold, der er omfattet denne lov. Nævnet tager derfor ikke stilling til klagepunkterne vedrørende algevækst på klagers ejendom, værdiforringelse af klagers ejendom, beskadigelse af beplantning og solceller samt øgede vedligeholdelsesomkostninger til vej.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker desuden, at det påhviler Middelfart Kommune som tilsynsmyndighed at påse, at gældende regler og krav, herunder vilkår fastsat i miljøgodkendelsen overholdes, jf. husdyrbruglovens kapitel 5. Tilsynsanliggender kan ikke påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. husdyrbruglovens § 48, stk. 2. Klager over den måde, hvorpå kommunen udøver sin tilsynspligt, kan i stedet indgives til Ankestyrelsen, der fører tilsyn med kommunerne efter reglerne i kommunestyrelseslovens kapitel.⁴

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Husdyrbruget er lovligt etableret før 1. januar 2007 og er ikke efterfølgende omfattet af en tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i 2007-husdyrbrugloven.⁵

Den ansøgte udvidelse er omfattet af godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, idet produktionsarealet er på mere end 100 m² og

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 om kommunernes styrelse.

⁵ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

har flere end 2.000 stipladser til slagtesvin, jf. § 10, stk. 1, i lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug m.v.

Ifølge husdyrbruglovens § 27 skal en godkendelse eller en tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om den kontrol, som den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v., medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af lovens § 34 a. Hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De nærmere regler om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.⁶

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen ved afgørelse om godkendelse og tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære en væsentlig virkning på miljøet.

Ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug skal kommunalbestyrelsen desuden sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35, nr. 1-7.

Kommunalbestyrelsen skal på grundlag af sin vurdering fastsætte de vilkår efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, stk. 1.

3.2.2 Ad 1) Lugtgener

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 1, jf. stk. 2, kan kommunalbestyrelsen ikke godkende etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår. Virkningen anses i alle tilfælde for væsentlig, hvis beskyttelsesniveauet for lugt, jf. §§ 31-33 og bilag 3, pkt. B, ikke kan overholdes.

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Det følger af § 64, stk. 2, i den gældende bekendtgørelse nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at verserende klagesager og klager over afgørelser om sager, som nævnt i stk. 1, skal færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Genekriterierne for husdyrbrugets lugtemission er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 31-33.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. B, fremgår, at der skal beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens Lugtmodel (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug) som FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Det fremgår af godkendelsen, at der er foretaget lugtberegninger i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne viser, at lugtbeskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er overholdt i forhold til alle tre genekategorier – byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone m.v. og enkeltboliger.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener, hvis de af kommunen fastsatte vilkår overholdes. Nævnet lægger herved vægt på, at der ikke er relevante boliger, bebyggelse eller områder m.v. inden for de udregnede lugtgeneafstande, og at der ikke er grundlag for at antage, at husdyrbrugets lugtbidrag til omgivelserne alligevel er uacceptabelt for de omkringboende.

Nævnet bemærker, at de vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om ”god staldhygiejne”. Minimering af lugtgener fra stalde er således erfaringsmæssigt meget afhængig af god staldhygiejne. Nævnet tilføjer derfor et vilkår herom (vilkår 11a).

3.2.3 Ad 2) Støjgener

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 1, nr. 4, skal kommunen vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring efter §§ 16 a eller 16 b kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. støjgener.

Det følger endvidere af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1, jf. bilag 1, punkt B7, at en ansøgning om godkendelse eller tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets genepåvirkninger, herunder ”støj”.

Middelfart Kommune har i miljøgodkendelsens vilkår 12 fastsat støjgrænser for husdyrbruget. Vilkåret er fastsat med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Desuden har kommunen fastsat vilkår 13, hvoraf det fremgår, at kommunen kan kræve, at husdyrbruget for egen regning dokumenterer, at støjgræn-

serne i vilkår 12 er overholdt. Kommunen har vurderet, at der med disse vilkår i tilstrækkeligt omfang er taget hensyn til omgivelserne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering og fastsætte yderligere vilkår med henblik på begrænsning af støjgener. Nævnet finder dog anledning til at omformulere vilkår 13 således, at det præciseres, hvordan kontrollen med overholdelsen af vilkår 12 skal udføres.

3.2.4 Ad 3) Fluegener

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 1, nr. 4, skal kommunen vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring efter §§ 16 a eller 16 b kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. fluegener.

Det følger endvidere af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1, jf. bilag 1, punkt B7, at en ansøgning om godkendelse eller tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets genepåvirkninger, herunder "fluer".

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige fluegener for de omkringboende, så længe ansøger overholder de i godkendelsen angivne foranstaltninger samt de af kommunen fastsatte vilkår (vilkår 15 og 16). Nævnet har herved lagt vægt på, at forebyggelse af flueplage først og fremmest kræver en god gødningshåndtering samt en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Et husdyrbrug skal i øvrigt sikre, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet tilføjer på denne baggrund et nyt vilkår 11 a om opretholdelse af god staldhygiejne samt ændrer vilkår 15 således, at det udtrykkeligt fremgår, at der skal ske effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer.

3.2.5 Ad 4) Transportgener

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 1, nr. 4, skal kommunen vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring efter §§ 16 a eller 16 b kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. transportgener.

Det følger endvidere af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1, jf. bilag 1, punkt B7, at en ansøgning om godkendelse eller tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b skal indeholde oplysninger om hus-

dyrbrugets genepåvirkninger, herunder til- og frakørsel.

Det fremgår af miljøgodkendelsens transporttabel, at udvidelsen af produktionen vil medføre en stigning i antallet af transportere til og fra ejendommen fra ca. 500 til 818 transportere årligt. Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at dette vil betyde en forøgelse af trafikmængden til og fra Bogensevej 112a fra gennemsnitlig 1,4 transportere pr. dag til ca. 2,2 transportere pr. dag.

Med henblik på at begrænse generne fra det øgede antal transportere til og fra husdyrbruget, både i forhold til klager og landsbyen Roslev, har Middelfart Kommune fastsat vilkår om til- og frakørselsforhold, således at alle leverandørtransportere skal ske via indkørslen fra Bogensevej, og at indkørslen fra Kirkebjergvej alene må anvendes i relation til markdriften (vilkår 14).⁷

Det er Middelfart Kommunes vurdering, at produktionen ikke vil give anledning til væsentlig gener, når ovennævnte vilkår overholdes, og der i øvrigt udvises hensyn i forbindelse med transport til og fra ejendommen, særligt i forbindelse med høst af afgrøder og udbringning af husdyrgødning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker indledningsvis, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere, hvilke af ejendommens adgangsveje som skal anvendes ved transport til og fra bedriften, og at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Spørgsmål om for eksempel belastning og vedligeholdelse af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Middelfart Kommunes vurdering og fastsætte yderligere vilkår til begrænsning af transporterne til og fra husdyrbruget. Ved vurderingen har nævnet lagt vægt på, at en forøgelse af trafikmængden på ca. 2 transportere i gennemsnit pr. dag til og fra husdyrbruget ikke i dette konkrete tilfælde kan antages at indebære en væsentlig øget miljømæssig gene, herunder støvgener, for de omboende. Nævnet bemærker, at det alene er transportere i relation til markdriften, der sker forbi klagers ejendom, jf. vilkår 14, og at disse ikke forøges ved det ansøgte. Nævnet finder endvidere, at antallet af transportere ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone.

3.3 Gebyr

---

⁷ Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at Middelfart Kommune ved en fejl i miljøvurderingen har anført vilkår 12 om støj i stedet for vilkår 14 om transport.

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 2.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Middelfart Kommunes afgørelse af 12. oktober 2018 om miljøgodkendelse til et produktionsareal på 2.681 m² til svineproduktion på Bogensevej 112a, 5466 Asperup, med følgende ændringer:

Vilkår 11 a tilføjes:

”Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.”

Vilkår 13 ændres:

”Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående vilkår (vilkår 12) er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre ”Miljømåling - ekstern støj”. Udgifter dertil afholdes af virksomheden.”

Vilkår 15 ændres:

”På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.”

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Middelfart Kommune (Natur- og Miljøafdelingen, Sagsnr.: 2018-017605-11) samt for klageren via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Annette Nørby
Stedfortrædende formand